

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. tammikuuta 2020
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

ILMOITUS

Lähettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Maatalouden erityiskomitea / neuvosto
Kom:n asiak. nro:	15051/19 + ADD 1
Asia:	Euroopan vihreän kehityksen ohjelma – maatalousnäkökohdat – Keskustelu

1. Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä puheenjohtajavaltion asiakirja sekä kysymyksiä keskustelun jäsentämiseksi ministereiden välillä edellä mainitusta aiheesta neuvoston (maatalous ja kalastus) istunnossa 27. tammikuuta 2020 käytävää keskustelua varten.
2. Maatalouden erityiskomiteaa pyydetään panemaan merkille puheenjohtajavaltion asiakirja ja toimittamaan se neuvostolle keskustelua varten.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma – maatalousnäkökohdat**Puheenjohtajavaltion asiakirja**

1. Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2019 antamissa päätelmissä vahvistettiin tavoite saavuttaa ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Yksi jäsenvaltio ei tässä vaiheessa voinut sitoutua panemaan täytäntöön tätä tavoitetta omalta osaltaan, ja Eurooppa-neuvosto palaa asiaan kesäkuussa 2020.
2. Maatalous- ja kalastusneuvostossa joulukuussa 2019 monet ministerit mainitsivat nimenomaisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, kun keskusteltiin yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) tulevaisuutta koskevasta puheenjohtajavaltion tilanneselvityksestä sekä tulevan YMP:n riittävästä rahoituksesta. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli vuoden 2020 jälkeisen YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista huhti-, heinä- ja marraskuussa 2019¹.
3. Komission 28. marraskuuta 2018 antamassa tiedonannossa "Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta" esitetään visio siitä, miten ilmastoneutraalius on saavutettavissa vuoteen 2050 mennessä. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli toukokuussa 2019 kyseisen tiedonannon maatalousnäkökohdista². Lisäksi syyskuussa 2019 pidetty maatalous- ja kalastusneuvoston epävirallinen kokous liittyi siihen, miten maatalous voisi edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Tuossa yhteydessä ministerit keskustelivat puheenjohtajavaltion asiakirjasta, jossa käsiteltiin viljelijöiden uutta roolia ilmastotoimissa ja kestäväen maatalouden edistämistä hiilen sitomisella maaperään.

¹ 8359/19, 10622/19, 14051/19.

² 7672/19 REV 2, wk 6127/2019.

4. Komissio julkaisi 11. joulukuuta 2019 tiedonantonsa "Euroopan vihreän kehityksen ohjelma"³. Siinä esitetään uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on moderni, resurssitehokas, kilpailukykyinen ja ilmastoneutraali. Siinä ehdotetaan monenlaisia toimia jäljempänä lueteltuihin otsakkeisiin kuuluvilla aloilla sekä ohjeellista aikataulua kaikille vahvasti toisiinsa linkittyville ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa vaativille toimenpiteille.
- Ilmastotavoitteet
 - Puhdas, kohtuuhintainen ja toimitusvarma energia
 - Elinkeinostrategia puhtaan ja kiertoon perustuvan talouden hyväksi
 - Kestävä ja älykäs liikkuminen
 - YMP:n viherryttäminen / Pellolta pöytään -strategia.
 - Biodiversiteetin säilyttäminen ja suojeleminen
 - Myrkyttömään ympäristöön tähtäävä nollapäästötavoite
 - Kestävyyden sisällyttäminen kaikkiin EU:n politiikkoihin
 - EU edelläkävijänä
 - Toimitaan yhdessä – eurooppalainen ilmastositopimus
5. Tiedonannossa korostetaan, että kaikilla EU:n toimilla ja politiikoilla on edistettävä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita. Synergioiden hyödyntämiseksi kaikilla politiikan aloilla tarvitaan tehokasta koordinoitua. Tiedonannon mukaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteutus edellyttää, että puhtaan energian saantiin liittyvät politiikat mietitään uusiksi kaikkien talouden alojen, elinkeinoelämän, tuotannon ja kulutuksen, laajamittaisen infrastruktuurin, liikenteen, elintarvikkeiden ja maatalouden, rakentamisen, verotuksen ja sosiaalietuuksien osalta.
6. Tiedonannon "Pellolta pöytään" -luvussa korostetaan sitä, että eurooppalaiset viljelijät ovat avainasemassa siirtymän hallinnassa. Pellolta pöytään -strategialla olisi tehostettava toimia, joilla viljelijät pyrkivät hidastamaan ilmastomuutosta, suojelemaan ympäristöä ja säilyttämään biodiversiteetin. YMP:n olisi oltava jatkossakin yksi niistä keskeisistä välineistä, joilla kyseisiä toimia tuetaan ja samalla varmistetaan viljelijöille ja heidän perheilleen kohtuullinen toimeentulo. YMP:tä koskevien, vuodet 2021–2027 kattavien komission ehdotusten mukaan vähintään 40 prosentilla YMP:n kokonaisbudjetista olisi edistettävä ilmastotoimia.

³ 15051/19 + ADD 1.

7. Komission tiedonannossa korostetaan kansallisten maataloutta koskevien strategiasuunnitelmien roolia vihreän kehityksen ohjelman ja pellolta pöytään -strategian kannalta. Suunnitelmien olisi edistettävä kestäviä käytäntöjä, kuten täsmäviljelyä, luonnonmukaista viljelyä (mukaan lukien tarve kasvattaa luonnonmukaisen viljelyn pinta-alaa), agroekologiaa, peltometsäviljelyä ja tiukempia eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia. Lisäksi tiedonannossa esitetään, että viljelijöitä olisi palkittava ympäristö- ja ilmastotehokkuudesta ekojärjestelmien kaltaisilla toimenpiteillä. Tehokkuus käsittää muun muassa maaperän hiilipäästöjen hillinnän ja hiilen sitomisen maaperään, vaihtoehtoisten kasvinsuojeluaineiden ja parannetun ravinnehuollon käytön vedenlaadun parantamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi.
8. Pellolta pöytään -strategialla edistetään kiertotaloutta. Sillä pyritään myös vähentämään elintarvikkeiden jalostuksen ja vähittäiskaupan ympäristövaikutuksia toteuttamalla kuljetukseen, varastointiin, pakkaamiseen ja ruokahävikkiin liittyviä toimia. Komission mukaan pellolta pöytään -strategia tulee myös sisältämään ehdotuksia siitä, miten viljelijöiden asemaa arvoketjussa voitaisiin parantaa.
9. Tiedonantoon liittyville keskeisille toimille on esitetty seuraava etenemisaikataulu: pellolta pöytään -strategia julkaistaan keväällä 2020, ja kansallisten strategiasuunnitelmien luonnoksia tarkastellaan vuosina 2020–2021 suhteessa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja pellolta pöytään -strategian tavoitteisiin.
10. Pellolta pöytään -strategian lisäksi tiedonannossa hahmotellaan erilaisia muita toimia, joihin todennäköisesti liittyy maatalousnäkökohtia, kuten seuraavat: eurooppalainen "ilmastolaki" (maaliskuu 2020), kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat (kesäkuu 2020), lakisääteiset jäteuudistukset kiertotalouden osana (vuodesta 2020), kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden arviointi (vuodesta 2020), vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia (maaliskuu 2020), EU:n uusi metsästrategia (2020), nollapäästötoimintasuunnitelma ilman, veden ja maaperän suojelemiseksi (2021) ja oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi (tammikuu 2020).
11. Lisäksi komissio aikoo kehittää maaseutualueita koskevan pitkän aikavälin vision parantaakseen niiden mahdollisuuksia kierto- ja biotalouden alalla.

12. YMP:ssä on jo siirrytty alkuperäisestä tavoitteesta, joka keskittyy pelkästään ruokaturvaan ja viljelijöiden tuloihin, laajempaan joukkoon tavoitteita, joihin kuuluu terveellisen ravinnon tuottaminen kestäväällä tavalla. Maatalouden on myötävaikutettava EU:n vuoteen 2050 ulottuviin ilmastotavoitteisiin, ja sen olisi oltava osa ratkaisua. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan pidä unohtaa eurooppalaisten viljelijöiden keskeistä roolia ruokaturvan varmistamisessa. Siksi tarvitaan tasapainoista lähestymistapaa.
13. Ministereitä pyydetään 27. tammikuuta 2020 pidettävässä maatalous- ja kalastusneuvostossa keskustelemaan tiedonannon keskeisistä maatalouteen liittyvistä elementeistä, jotta voidaan antaa ohjeita tulevaan. Puheenjohtajavaltio on laatinut seuraavat kolme kysymystä keskustelun jäsentämiseksi.

Kysymykset ministereille

- 1) *Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ehdotetaan useita keskeisiä toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joilla pyritään saavuttamaan ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä. Tarjoaako tuleva YMP riittävät puitteet tämän tavoitteen saavuttamiseksi?*
- 2) *Mitä muita välineitä maataloudessa voitaisiin tulevan YMP:n ohella käyttää Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetettujen tavoitteiden edistämiseksi?*
- 3) *Mitä paketin osatekijöitä pidätte erityisen tärkeinä maatalous- ja kalastusneuvostossa tapahtuvaa jatkokäsittelyä silmällä pitäen?*